

есъ Епископъ, едномысленикъ-ть му Новацианъ, кога-то другы-ти были избрали вече добродѣтнаго Корнилія. Христиани-ти тогова ся раздѣли на двѣ противны страны, и за да си намѣрять право-то, и двѣ-тѣ си испратили посланници-ты до Киприана, па чакали, да видять какво ще рѣши той. Киприянъ удобрилъ избираніе-то на Корнилія, за кое-то и писалъ на Римскы-ты Христианы, като имъ испратилъ заедно съ писмо-то си и съчиненіе-то си за единство-то на черковж-тѣ. Трънжти-ти отъ писмо-то му вѣрни оставили Новата, и поискали прошкѣ за винж-тѣ си отъ своя Епископъ. Слѣдъ утихнованіе-то на това подвигнжто отъ Новата и Филицисса вълненіе, появilo ся пжкъ страшна чюма, и подиръ неј и гоненіе-то на Галла. Киприянъ си укрѣпявалъ тогава паство-то въ мѣченическы-ты му подвигы, и въ сѫщѣ-то врѣмѧ гы располагаль съ рѣчъ и примѣръ да помагать на пострадалы-ты си отъ чюмж-тѣ гонители. «Не глѣдайте» имъ думалъ той, «страждущы-ты на лице; тѣ сж все ваши братія, дѣца на единиꙗ нашъ Небесенъ Отецъ; и нѣка язычници-ти да видять, че и сама-та смърть даже не може да угаси въ сърдце-то на Христианина любовь-тѣ камъ-то врагы-ты му.»

Въ края на Киприяново-то святителствуваніе ся появило помежду него и Римскыя Епископы Стефана прѣпирня за покрыщеніе-то на еретици-ты. Киприянъ, слѣдващецъ по обычая на черковж-тѣ, още основанъ на мысль-тѣ, че не може да има извѣнье неј Духъ Божій, а слѣдователно — и тайство, узаконилъ съборно въ Карthagенъ да ся крѣщаватъ повторително сички-ти еретици, кои-то исѣкъ да ся съединять съ черковж-тѣ. Стефанъ ся научилъ за това, и писалъ до Карthagенскыя Съборъ едно писмо, та го заплашивалъ, че щяль да отлжчи сички-ты Африканскы Епископы и Киприана отъ Черковж-тѣ, ако ся не помѣтнжте отъ опрѣдѣленіе-то си. Св. Киприанъ тогава свыкаль другъ още по-многоброенъ Съборъ, и като подтвердили на него напрѣжне-то опрѣдѣленіе, узаконили, щото ни единъ отъ Епископы-ты да не може да ся наречи глава на Черковж-тѣ, нити пжкъ Карthagенска-та Черкова да може да ся осаждда отъ Римскж-тѣ. Въ 257 годинѣ прѣзъ гоненіе-то на Валерияна, Св. Киприанъ быль заточенъ, и дорѣ стояль тамъ, открыло му ся, че само единъ годинѣ още му е назначено да служи долу на земиж-тѣ черковж. И наистинѣ слѣдъ годинѣ проконсулъ-ть го повыкаль прѣдъ сѫдилище-то, пытащецъ го: «Ты ли си папата на тоя нечестивъ народъ?» — «Да!» му отговориль Киприанъ. Проконсоль-ть тогава го караль да принесе на богове-ты жъртвж, нъ той не рачилъ, та му ся рѣкло: «Стига вече си живѣль съ нечестивы-ты си мысли, — и врагъ на римскы-ты богове и законы; нѣка съ кръвь-тѣ ти да ся освяти законъ-тѣ.» И тогава ся присѣдило да му отсѣкътъ главж-тѣ. «Благодареніе Богу!» казаль Киприянъ, като си чуль присаждж-тѣ, и умрѣль мѣченикъ.

§. 22. Гоненіе въ царуваніе-то на Диоклитиана. Мѣченици : Св. Георгій, Теодоръ, Тиронъ, Варвара, Екатерина и др.

Въ 284 годинѣ на римскыя прѣстолъ възлѣзли двамина императори: Диоклитианъ и Максимианъ. Първый управлявалъ